

Hopen op de terugkeer van de ondernemingszin

'Hoe dieper je zit, hoe hoger je springt'. Waals journalist Jean-Yves Huwart erkent de malaise in de Waalse economie, maar ziet ook de kans om aan te knopen bij de successen van een eeuw geleden. Voorwaarden: een open bedrijfsgeest, ruimte voor 'networking', en de wil om te innoveren.

IVE VAN ORSHOVEN

Een succesvolle Waalse economie: zeker in Vlaamse oren, klinkt het als een paradox.

"Nochtans gold de Waalse Industrie honderd jaar geleden als de derde sterkste ter wereld. Rusland, een land in opkomst dat te vergelijken was met het China van nu, telde meer Waalse investeerders dan Duitse of Franse. De firma van de bekende baron Empain bouwde rond 1900 bijvoorbeeld zowat alle Europese tramlijnen. Empain was ook de grondlegger van de Parijse metro."

Was dat Waals succes geen gevolg van de aanwezigheid van steenkool?

"Nee, Wallonië was ook toonaangevend in de textielsector, in het glasblazen, in elektrische apparatuur, noem maar op. Om het bij steenkool te houden: ten tijde van Napoleon - ik weet dat het lang geleden is - werd er meer steenkool ontgonnen in Henegouwen dan in heel Frankrijk samen. In andere streken werd er dus ook steenkool gewonnen. Hoe kwam het dan dat Wallonië in de negentiende eeuw zoveel welvarender was? In 1870 verdiende een Belg gemiddeld dertig procent meer dan een Fransman of een Duitser, en het dubbele van een Italiaan."

Waarom lag dat dan?

"Omdat er een combinatie was van durf en ondernemingszin. Tijdens de eerste industriële revolutie haalden Waalse ondernemers specialisten uit Groot-Brittannië. Tijdens de tweede industriële revolutie telde Wallonië enkele uitstekende technische scholen. Bovendien hadden de industriëlen onderling goede contacten. Ze wisselden informatie uit, waardoor ze sneller konden innoveren dan elders. Luik was eind negentiende eeuw

een soort Silicon Valley. Daardoor groeide de Waalse economie het snelst van heel Europa. Het economisch systeem stond op punt. Zo'n systeem kan je beïnvloeden. Dus: waarom zou Wallonië niet kunnen aanknopen bij dat succes?"

Waar is het dan fout gegaan?

"Om te beginnen is die onderlinge verbondenheid verloren gegaan. Dat is een belangrijke reden waarom Wallonië de laatste decennia in vrije val is gegaan. Terwijl Vlaanderen een regio is met een eigen visie, was Wallonië lange tijd te verdeeld om aan hetzelfde zeel te trekken. De Waalse regering was lange tijd niet meer dan een bankautomaat, waar ministers schaamteloos geld gingen afhalen om in hun eigen regio te pompen."

"De versnippering kan je misschien nog het best aantonen met de nutteloze infrastructuurwerken. Had Charleroi een passagiersluchthaven? Dan Luik ook. Geen enkele subregio wou onderdoen voor de andere. Zo trek je geen investeerders aan."

Is het Waalse Marshallplan een stap in de goede richting?

"Zeer zeker. Het eerste plan in 2005, en het vervolg erop met het Plan Marshall, verwijst deels naar informatica, en deels naar groene industrie."

"Wat dat deel groene industrie betreft: dat is er pas na de verkiezingsoverwinning van Ecolo aan toegevoegd. De groene energie-industrie kan een succes worden, maar Wallonië heeft daar nog een heel lange weg af te leggen. De verwijzing naar informatica klinkt me veelbelovender. Met mijn boek 'Wallonie 2.0' toon ik aan dat het internet een enorme stimulans kan zijn voor de economie."